

elte | ppk

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar**

Kraiciné Szokoly Mária PhD

**A pénzügyi kultúra fejlesztése –
új irány az iskolarendszeren kívüli
felnőttképzésben**

Felsőoktatási Lifelong Learning: Új kihívások és megoldások –
A modellváltás és a COVID Pandémia hatásai

18. Nemzeti és nemzetközi lifelong learning konferencia

2022.06.08. Milton Friedman Egyetem

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A pénzügyi kultúra és tudatosság fogalma

- A pénzügyi kultúrának nincs egységes fogalom meghatározása, pedagógiai, pszichológiai, andragógiai, szociológiai szempontból mind-mind mást jelent.

Az OECD fogalom meghatározására szerint: a pénzügyi kultúra **a pénzügyi koncepciók és pénzügyi kockázatok megértését jelenti**, illetve azokat a **készségeket, képességeket és attitűdöket, amelyek segítségével képesek vagyunk megfelelő pénzügyi döntéseket hozni** az egyéni és a társadalmi jólét érdekében és eredményes résztvevői vagyunk a gazdasági életnek. (OECD, 2021)

A pénzügyi kultúra fejlesztése nemzetgazdasági kérdés, fejlettségétől függ az anyagi öngondoskodás, a magas minőségű egészségügyi ellátás, magánnyugdíjpénztár igénybevételének sikeressége. (Németh és mtsai, 2020).

A pénzügyi kultúra helyzete hazánkban, fontosságának demográfiai, gazdasági és társadalmi okai

- **A fejlett országok lakosságának pénzügyi kultúrája is rendkívül alacsony**, emelésére oktatáspolitikai stratégiák (OECD INFE) ajánlások, és cselekvési tervek születtek (Atkinson és Messy, 2012, Cavadar és Aydin. (2015).. A magyar kormány megalkotta a **Pénzügyi Tudatosság Fejlesztésének Stratégiát 2017-től 2023-ig (1919/2017. (XII.08) számú Korm. Határozat)**, megállapítja a pénzügyi magatartás érdemi megváltoztatásához az új generációt már egészen kiskortól történő célzott nevelésére van szükség.
- Az okok:
- **A rendszerváltás előtt felnövekvő generációk nem találkoztak a piacgazdasággal, a pénzügyek kezelésére nincs gyakorlatuk..** A magyar háztartásokra nem jellemző a megtakarítások képzése, sokan hitelekkel fedezik nagyobb kiadásukat (Horváthné és Széles, 2014).
- **Különösképpen képzetlenek a pénzügyek területén** - mind ismereteik, mind pénzügyi problémák menedzselése szempontjából **az alacsony iskolázottságú, hátrányos helyzetben élő csoportok**, körükben történő pénzügyi ismeretterjesztésről kevés információnk van.
- E csoportok a szegényes pénzügyi tudást **átörökítik gyermekeikre**, a fiatalok is nehezen boldogulnak a pénzügyek területén.

Reflektorfényben a veszélyeztetett csoportok

A demográfiai trendek előtérbe helyezik az anyagi öngondoskodás jelentőségét (Németh és mtsai, 2020). A várható élettartam növekedésével előtérbe kerülnek a „fizetős” szolgáltatások, a magas minőségű egészségügyi ellátás, magánnyugdíjpénztár igénybevétele.

A Pénziránytű Alapítvány 2015. évi kutatása szerint a pénzügyileg legvesélyeztetettebbek társadalmi csoportok a következők (Pénziránytű Alapítvány, GFK, 2015).

- életkor tekintetében a 18-29 éves fiatalok (akik 17%-a nem is rendelkezi jövedelemmel);
- az iskolai képzettség alapján az alacsony végzettségűek;
- az álláskereső munkanélküliek;
- családi állapot szerint a gyermekükkel egyedül élő szülők;
- az alacsony (155.000 Ft alatti) háztartásjövedelemmel rendelkezők;
- lakóhely szerint pedig a községekben, a kisvárosban élők.

Az iskolai végzettség, a jövedelmi helyzet és a településtípus egyaránt befolyásolja a fiatalok pénzügyi kultúráját. (Németh és mtsai, 2017).

Reflektorfényben a fiatal felnőttek edukációja és pénzügyi jellemzőik

Kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok pénzügyi kultúrájának fejlesztésére. (Zhan és Aderson 2006.)

A magyar oktatási rendszerben nem megfelelően biztosított e témakör oktatásának és kompetenciafejlesztésének személyi és tárgyi feltételrendszere.

- A pénzügyi edukáció a nemzetgazdasági jelentőségű, **nemcsak a köznevelés feladata, hanem pénzügyi, magán- és civilszervezetek is foglalkoznak képzési programok fejlesztésével**
- A fiatal **Nem ítélik meg reálisan lehetőségeiket** és pénzügyi tudásuk (Németh és mtsai, 2017). **vásárlás/ befektetés esetén szívesen vállalnak kockázatot,**
- **nem készítene költségvetést, jövőjüket nem tervezik tudatosan,** (Németh és mtsai, 2020).
- Egyes kutatások szerint az **egyetemisták** nagy része **nem tartja fontosnak a pénzügyi oktatást.** (Csiszárík-Kocsir és Garai-Fodor, 2018)
- A fiatal felnőtt csoport sem tekinthető heterogénnek. Számos tényező befolyásolja azt, hogy egy fiatal felnőtt milyen lehetőségekkel indul az önálló élet küszöbén.

OTP Fáy András Alapítvány Pénzügyi Alapműveltségi Programja (PAP)

Célja: az alapvető pénzügyi ismeretek és tudatosság széleskörű, korszerű módszerekkel történő terjesztése, **helyes pénzügyi viselkedéskultúra kialakítása.**

Célcsoportja: minimum 8 osztályt elvégzett (fiatal) felnőttek.

- **Módszertana:** online egyéni önkitöltős feladatcsomag, amely az OTP Fáy András Alapítvány által fejlesztett digitális platformján, bármely digitális eszközön ingyenesen elérhető, ahová a tanuló saját e-mail címére kapott linken tud csatlakozni.
- **A tananyag** gyakorlatias, interaktív, élményalapú, barátságos hangvételű, nyelvezete. Az információátadás öt módját kombinálják a program során: frontális videós anyag, többszereplős videós anyag, prezentáció hangalámondással, interaktív feladatok, kvíz kérdések.
- A képzés elvégzése **látogatási igazolás/tanúsítvány kiadásával zárul**, amely minősítést nem tartalmaz.

Témakörök és témák

Fizetőeszközök és pénzmozgás	Bevételek és kiadások	Pénzügyi biztonság és kockázatcsökkentés	Megtakarítások és befektetések
<ul style="list-style-type: none"> ☐ A pénzmozgás katalizátora: a bank ☐ A fizetés eszközei ☐ A pénzmozgáshoz kapcsolódó veszélyforrások: a pénzügyi ragadozók 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ A pénz mozgása a mindennapi életünkben: bevételek ☐ A pénz mozgása a mindennapi életünkben: Kiadások ☐ Reklámpszichológia 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ A kockázatvállalás pszichológiája ☐ Pénzügyi kockázatok ☐ Pénzügyi biztonság és a biztosítások kockázatai 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Megtakarítások ☐ Befektetési szempontok és kockázatkezelés ☐ Befektetések formái és védelme ☐ Nyugdíjcélú öngondoskodás
	<h3 data-bbox="527 772 981 822">A hitelek világa</h3> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Mit kell tudni a hitelekről? ☐ Hitel, mint a rövid-, közép- és hosszútávú tervezés eszköze, a hitel kockázatai ☐ Adósságkezelés mesterfokon 	<h3 data-bbox="993 772 1412 822">Pénzügyi környezet</h3> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Gazdasági szereplők ☐ Az állam szerepe a gazdaságban ☐ Gazdasági szabályozások és fogyasztóvédelem ☐ Vállalkozások 	

Lépj be a pénzügyek világába!

Hova fordulj pénzügyi tanácsért, vagy kérdéssel?

Felnőttképzési módszertanok

Módszertanok, kutatások
eredményei a
felnőttképzéssel
kapcsolatban

Időtartam?

Ha online, akkor
reszponzív!

Interdiszciplinaritás

Azonosulható

Gyakorlatias

Módszertani repertoár

Beemelhetőség a
fejlesztésbe

PLUTCHIK
ÉRZELEMKERÉK

FLIPPED
CLASSROOM

BINGE-
LEARNING

NUDGE
(Ösztökélt
tanulás)

SZEREPJÁTÉK

JÁTÉKOSÍTÁS

STORYTELLING

ONLINE
STORYTELLING

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Pilot kísérlet: hogyan fogadja a PAP programot a fiatal felnőtt célcsoport (2022. január-április)

A vizsgált intézmények:

- A Salkaházi Sára Katolikus Iskola egyházi intézmény, általános iskolai, fejlesztő iskolai, készségfejlesztő iskolai és szakképző iskolai szintek. Ép intellektusú és SNI tanulók szerezhetnek szakképesítést és részszakképesítést. Minta: 11 fő, 16-18 éves szakács tanuló.
- Zöld Kakas Líceum Mentálhigiénés Szakgimnázium, Gimnázium és Általános Iskola alternatív iskola. Önköltséges, alternatív iskola,. Célja az atipikus tehetségű tanulók képességeinek kibontakoztatása áll, akiknek egyéni fejlődését projekt-alapú, élmény alapú oktatás szolgálja. Minta: négy fő 16 évet betöltött fiatal.
- BKSZC Kézműves Technikum: 12 fő fiatal felnőtt (foto és ötvös tanulók)

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Kutatási kérdések, hipotézisek

Kutatási kérdések:

- Milyen a fiatal felnőttek pénzügyi kultúrája? Mit gondolnak a saját pénzügyi ismereteikről?
- A pénzügyi kultúra fejlesztése a képzőintézmények tantervébe beépül-e és ha igen, akkor hogyan?
- Van-e összefüggés a hátrányos helyzetű fiatalok munkaerőpiaci lehetőségei és pénzügyi kultúrája között?
- Nyitottak lesznek a PAP program elvégzésére?
- Módszertanilag illeszkedik a célcsoport sajátos képességstruktúrájához a program?

Hipotézisek:

- Feltételeztük, hogy a tanulók pénzügyi kultúrája, tájékozottsága alacsony szintű.
- Feltételeztük, hogy a megkeresett iskolák – belátva a téma fontosságát és tanulók pénzügyi felkészültségét - nyitottak lesznek a PAP program tesztelésére. Feltételeztük, hogy a tanulók érdeklődők, nyitottak és motiváltak lesznek a program megismerésére és elvégzésére.
- Feltételeztük, hogy a kidolgozott PAP program tartalmi, módszertani és informatikai szempontból megfelel a célcsoport meglévő tanulási képességeinek, stílusának.
- Feltételeztük, hogy a pandémiás helyzet ellenére a tanulók képesek lesznek eleget tenni a PAP program kijelölt moduljának elvégzésének -mind csoportmunkában, mind otthonvégzett, önálló feladatvégzés formájában

A kutatás célja, célcsoportja, módszere

A kutatás célja: hogyan fogadják szakképző iskolában tanuló fiatalok a PAP programot. A célcsoport érdeklődése, motivációja és a képzési program próba jellegű elvégzésének tapasztalatai.

Célcsoport: **Zöldkakas Líceum Mentálhigiénés Szakgimnázium és Általános Iskola** és a **Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola**, Szakképző Iskola Minta: 16 évet betöltött hátrányos helyzetű tanulói, akik az önálló pénzügyi gazdálkodás első lépéseit most teszik meg. **BKSZC Kézműves Technikum** felnőtt tanulói, akiknek rendszerint már van munkatapasztalata. A program elvégzése semmilyen előzetes pénzügyi tudást nem igényelt a tanulóktól.

Módszer:

- **esettanulmány**, amely pilot projektszerűen, - megfigyelési folyamat eredményeként - ismerteti és elemzi a képzési program mentorált megvalósítását célzó tanulói munkát (célok, feladatok, a tanulási folyamat jellemzőinek és az eredményeknek a bemutatása, tanulási folyamat tapasztalatainak részletes leírása).
- a projekt elején és végén a tanulók ismereteit és kompetenciáit vizsgáló **bemeneti és kimeneti kérdőíves mérés** tanulói kitöltése és oktatói elemzése.
- **Félig strukturált interjúk** készültek a projektben résztvevő pedagógusokkal (1-3 fő iskolánként, összesen 4 fő).

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A kevert módszer

Esettanulmányt, amely projektszerűen, - megfigyelési folyamat (egy megfigyelő személy és egy-egy mentor) eredményeként - elemzi a képzési program mentorált megvalósítását célzó tanulói munkát.

A tanulók ismereteit és kompetenciáit vizsgáló bemeneti és kimeneti mérés: tanulói, önkitöltős kérdőíves vizsgálat. Azonos kérdőív alkalmazása a tananyag elvégzése előtt és után.

Félig strukturált interjúk a projektben résztvevő mentori szerepet ellátó pedagógusokkal (összesen 4 fő).

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A bemeneti mérés eredményei

- **A bemeneti mérés célja** témakörrel kapcsolatos **előzetes tudás felmérése** volt, a **kimeneti mérés pedig ugyanazon kérdőív alapján a képzési program által elsajátított tudás mérése.**
- A minta: a két iskolában 15 fő, ebből 12 fő (80%) teljesítménye volt értékelhető. 20%-a nem fejezte be a programot, Salkaházi Sára Katolikus Iskolában a tesztelés kötelező volt (önkéntes feladat óraszám terhére. (A technikai mérés értékelése folyamatban van.)
- **Salkaházi:** 1 fő 30-40%, 5 fő 40-50% közötti eredményt, 6 fő 50-60% közötti eredményt, 3 fő pedig 60-70% közötti eredményt produkált.) **A tanulók több, mint a fele (54%) nem érte el az összpontszám 50%-át sem.**
- A **Zöld Kakas Líceum Szakgimnázium** négy érintett tanulója közül pedig **csak egy tanuló nem érte el az 50%-os teljesítményt.** Ennek alapján megállapítható, hogy mindkét intézményben a tanulók előzetes pénzügyi ismeretei hiányosnak tekinthetők., különösen hiányos a HH tanulók esetén.

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A kimeneti és kimeneti mérés eredményei

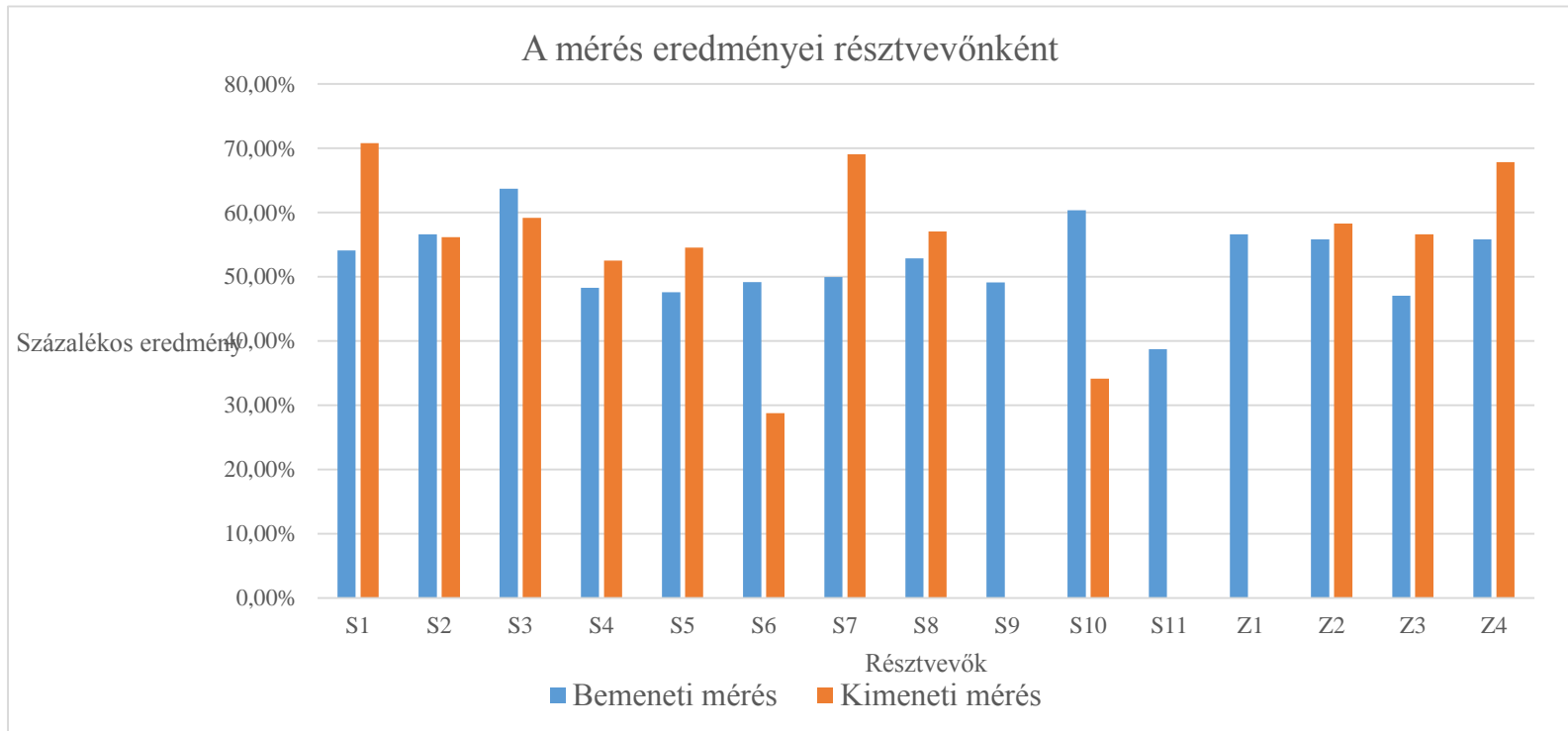
- A kimeneti mérés a képzés pedagógiai hozzáadott értékét vizsgálta: mennyire épült be a tanulók tudástartományába a képzés által közvetített ismeret és kompetenciarendszer.
- A kimeneti mérés eredményei azt mutatják, hogy három fő teljesített jól: 2 fő 60-70% közötti, 1 fő pedig 70% fölötti eredményt elérve,
- hét fő közepesen (50-60% között) és
- két tanuló gyengén teljesített.
- A bemeneti és a kimeneti mérést tanulónkénti összehasonlítása azt mutatja az is láthatóvá válik, hogy hogyan alakultak a két teszt közötti pontkülönbségek, amelyet az alábbi ábra (1. ábra) szemléltet.

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

A bemeneti és kimeneti mérés eredményei résztvevőnként (diagram)

N=15	Bemeneti		Kimeneti		Megjegyzés
	Pontszám (max. 2000)	Százalék	Pontszám (max. 2000)	Százalék	
Salkaházi	2021.11.18		2021.12.02		
1	1082	54,10%	1416	70,80%	
2	1132	56,60%	1123	56,15%	
3	1274	63,70%	1183	59,15%	
4	966	48,30%	1050	52,50%	
5	952	47,60%	1091	54,55%	
6	983	49,15%	575	28,75%	Egy napon bemenet, képzés, kimenet(2021.12.02.)
7	999	49,95%	1382	69,10%	
8	1057	52,85%	1141	57,05%	
9	982	49,10%			Betegség miatt nem fejezte be
10	1207	60,35%	683	34,15%	
11	774	38,70%			A kimeneti nincs a programot befejezte.
Zöld Kakas	2021.12.07		2022.01.11		
1	1132	56,60%			nem kezdte el a programot.
2	1116	55,80%	1166	58,30%	
3	941	47,05%	1132	56,60%	
4	1116	55,80%	1357	67,85%	

№15	Bemeneti	Kimeneti
Salkaházi Sára Katolikus Iskola		
	<p>Vennék vidéken olcsón egy házat, felújítanám és ha maradna még pénzem, akkor nyitnék egy kisbüfét vagy kisboltot.</p>	<p>Házat vennék, vállalkozást csinálnék, vennék egy autót, anyáméknak segítenék, a maradékot pedig félretenném.</p>
1	<p>Ha ilyen összegű nagy pénzhez jutnék, akkor félre tenném és a jövőmre kezdenék alapozni/jövőmet alapoznám (pl. saját ház, autó, a megmaradt pénzt pedig megtakarítanám/spórolnék).</p>	<p>Befektetném a jövőm érdekében.</p>
2	<p>Befektetném cégek, vállalatokba, hogy egy idő után fix jövedelem jöjjön vissza 3 különböző helyre és annyi értékben, hogy ha csak egy jönne vissza abból újra 3-ba tudjak befektetni az után nyitnék egy saját vállalkozást egy könyvelőt vennék fel és valószínűleg vmi gyors kajálda lenne.</p>	<p>Befektetném.</p>
3	<p>Vennék egy lakást és félre tenném a többi részét lakás felújítás, időszakos hobbi öreg koromra.</p>	<p>Kifizetem, amit ki kell és a többit meg félrerakom.</p>
4	<p>Vennék egy házat belőle.</p>	<p>Házat vennék belőle</p>

Zöld Kakas Líceum Szakgimnázium

A Fáy Alapítványnak adományoznám vissza nem térítendő támogatásként.

Megszerezném a jogsit, vennék egy profi drónt és elkezdenék dolgozni vele. Befektetném egy részét.

Mindenképpen félre tennék belőle 40-60%-ot és a többit meg felhasználnám alapvető dolgokra.

A nagy részét befektetném a bankba, hogy nőjön, egy részét pedig pár olyan dologra költeném, amit mindig akartam, de nem tehettem meg.

Ingtalanokba és részvényekbe fektetném miután kifizettem a szüleim által felvett hitelt.

Egy részét félretenném, kb 30-45%-ot, a többit meg alapvető szükségletekre az otthonomra, ami megmarad azt is félreteszem.

Befektetném, valószínűleg vennék még ingatlanokat, amiket kiadnék, tehát bővülne a fix bevétel.

A hipotézisek igazolása

- Az 1. sz. hipotézisünk beigazolódott: **a hátrányos helyzetű fiatalok pénzügyi kultúrája alacsony szintű**, a mentori beszámolók és a bemeneti-kimeneti mérések egyaránt alátámasztották.
- A2. sz. hipotézis beigazolódott: **a megkeresett iskolák – nyitottak voltak** a PAP program tesztelésére
- A 3. sz. hipotézisünk nem igazolódott be, **a tanulók nem voltak érdeklődők és motiváltak**. A Salkaháziban a vizsgálatban való részvétel kötelező jellegű volt, ez eleve vissza vetette a motivációt. A tanulók körülbelül 70%-a nem belső késztetéstől vezérelve vett részt a programban. A Zöld Kakas Líceum Szakgimnáziumban a kezdeti érdeklődést visszavetette a vírushelyzet.
- A 4. sz. hipotézisünk, mely szerint a PAP program tartalmi, módszertani és informatikai szempontból megfelel a célcsoport meglévő tanulási képességeinek, stílusának. **A Salkaháziban nem igazolódott**, mert a tanulók kognitív képességeihez és informatikai készsége, ihez nem igazodott a tananyag. Ugyanakkor **a Zöld Kakas Líceum Szakgimnáziumban beigazolódott**, a program tartalmi és módszertani szempontból egyaránt illeszkedett a célcsoport képesség-és tudásszintjéhez. Ennek részben az az oka, a tanulóknak önálló tanulásszervezési gyakorlata van.
- Az 5. hipotézisben azt feltételeztük, hogy **a pandémiás helyzet ellenére a tanulók képesek lesznek eleget tenni a PAP program kijelölt moduljának elvégzésének**, mind csoportmunkában, mind otthonvégzett, önálló feladatvégzés formájában. Ez a hipotézis **a Salkaházi Sára Katolikus Iskola esetében igazolódott, a Zöld Kakas Líceum Szakgimnázium esetében nem igazolódott**.

A vizsgálat korlátai

- **A pandémiás helyzet**, a távolléti oktatásra történő áttérés jelentősen nehezítette a kísérlet lefolyását és eredményességét. A mentorok nem tudták teljes mértékben ellátni a mentorálási feladataikat.
- A vizsgálatban **résztevő tanulókat nem kérdeztük** közvetlenül a tapasztalataikról, amely leszűkítette a hozzáférhető információ mennyiségét.
- A vizsgálat **kis mintán zajlott** (N=15+12), így a keletkezett adatokból nem vonhatók le a célcsoporttal kapcsolatban általános következtetések, de a vizsgálat pilot jellege miatt sikeresnek mondható a további vizsgálatok megalapozása szempontjából.
- **A hátrányos helyzetű fiatal felnőttek csoportja heterogén**, szocio-kulturális háttérük vagy eltérő tanulási képességeik miatt, vizsgálatuk során tehát számos tényezőt kell figyelembe venni.

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Szakirodalom

- Állami Számvevőszék (2021): Elemzés a pénzügyi tudatosság helyzetének áttekintéséről, különös tekintettel a digitalizációs kihívásokra. https://www.asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2021/penzugyi_tudatosság_digitaliza_cio_20210331.pdf?ctid=1259 Letöltés dátuma: 2022. 03.20.
- Aprea C. et al. (2016) Financial Literacy in the Twenty-First Century: An Introduction to the International Handbook of Financial Literacy. In: Aprea C. et al. (eds) International Handbook of Financial Literacy. Springer, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-10-0360-8_1 Letöltés dátuma: 2022. 01. 25.
- Atkinson, A. & Messy, F. (2012): „A pénzügyi kultúra mérése: Az OECD / Nemzetközi Pénzügyi Képzési Hálózata (INFE) kísérleti kutatásának eredményei”. OECD Pénzügyi, Biztosítási és Magán-nyugdíjpenztári Műhelytanulmányok, 15, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/5k9cfs90fr4-en> Letöltés dátuma: 2022. 01. 27.
- Bárczi, J. & Zéman, Z. (2015): A pénzügyi kultúra és annak anomáliái. In: POLGÁRI SZEMLE: GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI FOLYÓIRAT, 11(1-3), 101-108. Cavdar, S.C. & Aydin, A.D. (2015) An Experimental Study on Relationship between Student Socio-Economic Profile, Financial Literacy, Student Satisfaction and Innovation within the Framework of TQM. In: Procedia – Social and Behavioral Sciences. 195. 739-748.
- Bencze Dorottya (2022): Pénzügyi tudatosságra nevelés a hátrányos helyzetű fiatal felnőttek körében Szakdolgozat ELTE PPK FTI
- Csiszárík-Kocsir, Á. & Garai-Fodor, M. (2018): Miért fontos a pénzügyi ismeretek oktatása a Z generáció véleménye alapján? In: Polgári Szemle, 14(1–3), 107-119. Financial Literacy in the Twenty-First Century: An Introduction to the International Handbook of Financial Literacy
- Németh, E., Zsótér, B., & Luksander, A. (2017): A 18-35 évesek pénzügyi kultúrája – a pénzügyi sérülékenység háttértényezői. In: Esély Társadalom és szociálpolitikai folyóirat, 14(3), 3-34.
- Németh, E., Zsótér, B. & Béres, D. (2020): A pénzügyi sérülékenység jellemzői a magyar lakosság körében az OECD 2018-as adatainak tükrében. In: Pénzügyi Szemle 65(2) 281-308. OECD (2021): PISA 2021 financial literacy analytical and assesment framework. <https://www.oecd.org/pisa/sitedocument/PISA-2021-Financial-LiteracyFramework.pdf> Letöltés dátuma: 2022. 02. 23.
- OECD International Network on Financial Education - OECD INFE: <https://www.oecd.org/financial/education/oecd-international-network-on-financial-education.htm>
- OECD (2021): PISA 2021 financial literacy analytical and assesment framework. <https://www.oecd.org/pisa/sitedocument/PISA-2021-Financial-LiteracyFramework.pdf> Letöltés dátuma: 2022. 02. 23. 58
- National Strategies for Financial Education: OECD/INFE Policy Handbook** <https://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/national-strategies-for-financial-education-policy-handbook.htm>
- Pénziránytű Alapítvány, GFK (2015): A Pénziránytű Alapítvány által lebonyolított pénzügyi kultúra kutatás fő eredményeinek bemutatása file:///C:/Users/User/Downloads/http---penziranytu.hu-sites-default-filesccatolmany_oecd_kutatasi_eredmenyek_2015_11_02.pdf Letöltés dátuma: 2022. 01. 25.
- Szabó Balázs né (1998): Kérdések és válaszok a gazdaságról, a gazdasági kultúrára nevelésről In: Új Pedagógia Szemle (48)7-8, 23-39. <http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=1998-07-gk-Tobbek-Kerdések> Letöltés dátuma: 2022. 01. 27.
- Zhan, M., Anderson, S. G. & Scott, J. (2006): Financial Knowledge of the Low-Income Population: Effects of a Financial Education Program. In: Journal of Sociology & Social Welfare, 33(1), 53-74.

elte | ppk

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar**

**Köszönöm a figyelmet!
szokoly.maria@ppk.elte.hu**